Ikääntyneiden palvelut 1.9.2026

**Asukastilaisuus 1.9.2026 Kangaslammin palvelukeskuksella**

| | |
|---|---|
| Aika | 1.9.2026 kello 17.00–18.40 |
| Paikka | Kangaslammin palvelukeskus |
| Järjestäjä | Pohjois-Savon hyvinvointialue, ikääntyneiden palvelut |
| Järjestäjän edustajat | Kaija Kokkonen, vs. toimialajohtaja, ikääntyneiden palvelut |
| | Reetta Kettunen, palveluyksikköjohtaja, ikääntyneiden asumispalvelut |
| | Mirja Hyytinen, palveluesihenkilö, Kangaslammin palvelukeskus |
| Osallistujat | Tilaisuuteen osallistui 46 henkilöä. Osallistujissa oli mm. Kangaslammin alueen asukkaita, luottamushenkilöitä toimielimistä ja vaikuttamistoimielimistä, Kangaslammin kyläyhdistyksen edustajia |

Tilaisuuden avaus

Ikääntyneiden palvelujen vs. toimialajohtaja Kaija Kokkonen avasi 1.9.2026 kello 17.00 Kangaslammin palvelukeskuksella järjestettävän asukastilaisuuden.

Pohjois-Savon hyvinvointialueen ikääntyneiden palveluista tilaisuuden järjestäjän edustajina olivat vs. toimialajohtaja Kaija Kokkonen, jonka virkaan kuuluu hoiva- ja ikäihmisten lautakunnan esittelijänä toimiminen sekä ikääntyneiden asumispalveluiden palveluyksikköjohtaja Reetta Kettunen ja lisäksi Kangaslammin palvelukeskuksen palveluesihenkilö Mirja Hyytinen.

Kaija Kokkonen ja Reetta Kettunen kertoivat tilaisuuden tarkoituksen, taustaa ja Kangaslammin palvelukeskusta koskevan päätösvalmistelun tilanteen sekä perusteet.

Tilaisuuden tarkoitus

Valmistelun tilanne

Pohjois-Savon hyvinvointialueen ikäihmisten ja hoivapalveluiden lautakunta päätti 11.6.2026 lakkauttaa esitysten mukaan Ikääntyneiden asumisyksiköitä, joista Kangaslammin palvelukeskus oli yksi lakkautettavista yksiköistä

Em. lautakunnan päätöksestä Kangaslammin palvelukeskuksen osalta tehtiin oikaisuvaatimus määräajassa ja lautakunta päätti 20.8.2026, että Kangaslammin palvelukeskuksen toiminnan lakkauttamista koskeva päätös otetaan uudelleen valmisteluun.

Alueen asukkaiden, sekä asiakkaiden ja heidän läheisten vaikutusmahdollisuuksien vahvistamiseksi sekä vaikutusten arviointien täydentämiseksi on 1.9.2026 päivälle järjestetty asukastilaisuus asiaan liittyen, jossa osallistujilla on mahdollisuus esittää näkemyksiä ja kysymyksiä.

Kangaslammin palvelukeskuksen tulevaisuutta koskeva asia tuodaan ikäihmisten ja hoivapalveluiden lautakunnalle uudelleen päätöksentekoon syksyn aikana.

## Taustoitus

Hyvinvointialueen edustajat esittelivät Kangaslammin palvelukeskuksen lakkauttamisesityksen taustoja. Perusteluina tuotiin esille hyvinvointialueen taloudellinen sopeuttamistarve, palvelurakenneuudistus sekä pitkän aikavälin varautuminen henkilöstön saatavuushaasteisiin.

Tavoitteena on keventää palvelurakennetta siten, että painopistettä siirretään ympärivuorokautisista palveluista kevyempiin ja ennaltaehkäiseviin palveluihin.

Palveluverkkosuunnitelman mukaan palveluja tulee tarkastella seudullisesti ja yhdenvertaisesti koko hyvinvointialueella.

Kangaslammin ja Varkauden asumisen peittävyys 75-vuotta täyttäneiden osalta on 6,9 %, joka on korkeampi kuin asumisen tavoitepeittävyys (6,0 %). Pohjois-Savossa on kansallisesti ajatellen kalliita yksiköitä. Tulevina vuosina palvelut täytyy pystyä tuottamaan edullisemmin. Palvelujen tuottamiseen vaikuttavia tekijöitä ovat mm. palvelujen kysyntä, tilojen kunto.

## Kangaslammin palvelukeskuksen tilanne

Palvelukeskuksessa on tällä hetkellä 20 asiakaspaikkaa, joista 18 on pitkäaikaisessa käytössä ja 2 tilapäisessä käytössä. Tilapäisten paikkojen käyttö johtuu siitä, ettei pitkäaikaisia asukkaita ole ollut riittävästi. Tilapäisen asumisen paikkoina ne ovat pääsääntöisesti jatkohoitopaikkaa odottavia asiakkaita.

Asiakaspaikkojen määrää on vähennetty jo aiemmin henkilöstön saatavuuteen ja käyttöasteeseen liittyvien haasteiden vuoksi.

Henkilöstön rekrytointi on ollut yksikössä pitkään vaikeaa. Vakituisiin tehtäviin ei ole ollut riittävästi hakijoita, ja toimintaa on paikattu

määräaikaisilla työntekijöillä, eläkeläisillä sekä kansainvälisillä rekrytoinneilla.

Työnhakijoista monet ovat kokeneet työmatkan hankalana ja ovat siten valinneet vakituisen työpaikan heille sopivammalla sijainneilla olevista yksiköistä.

Tällä hetkellä noin puolet henkilöstöstä käy töissä Kangaslammin palvelukeskuksessa muualta kuin tältä alueelta

Esihenkilön mukaan työvuorosuunnittelu on ollut haastavaa jatkuvan henkilöstövajeen vuoksi.

Keskustelu, yhteenveto

*Palvelujen tarve ja saavutettavuus*

Tilaisuudessa keskustelua syntyi palvelujen tarpeesta ja saavutettavuudesta.

Tilaisuudessa kyseenalaistettiin henkilöstöpulaan liittyviä perusteluja. Useissa puheenvuoroissa katsottiin, että Kangaslammin sijainti tai tieyhteydet eivät yksin selitä rekrytointivaikeuksia.

Osallistujien taholta tuotiin esille huoli siitä, että epävarmuus yksikön tulevaisuudesta vaikeuttaa henkilöstön rekrytointia entisestään.

Osallistujat korostivat yksikön merkitystä paikallisille asukkaille sekä omaisten mahdollisuuksia pitää yhteyttä läheisiinsä. Huolta aiheuttaa palvelujen väheneminen lähialueelta, siirrot kauemmaksi, palvelujen keskittäminen/lisääminen erityisesti Siilinjärvelle ja Kuopioon.

Esille nostettiin huoli ikääntyneiden siirtämisen vaikutuksista heidän hyvinvointiinsa ja turvallisuuden tunteeseensa.

Kysymyksiä esitettiin, mihin ja millä perusteella asiakkaita sijoitetaan asumispalveluihin sekä jonotilanne. Kaija Kokkonen vastasi, että asumispalveluihin on myöntämisperusteet, henkilö voi esittää toiveen asumisyksiköstä ja sen mukaan toivottua paikkaa järjestetään. Mikäli toiveen mukaisessa asumisen yksikössä ei ole paikkaa tällöin vapaana, voidaan hänelle järjestää vapautumisen odottamisen ajaksi muusta yksiköstä paikka. Hyvinvointialueella asumispalveluja voidaan järjestää ostopalveluna, palvelusetelillä ja hyvinvointialueen omissa yksiköissä. Laki edellyttää, että palveluasuminen täytyy järjestää kolmen kuukauden sisällä. Hyvinvointialueellamme asumispalvelun paikat saadaan järjestettyä tällä hetkellä keskimäärin 60 vuorokaudessa.

Tilaisuudessa kysyttiin, mihin Kangaslammin asumispalvelujen asiakkaat siirretään. Reetta Kettunen vastasi, että asiakkaiden ja heidän läheistensä kanssa käydään keskustelut siitä, mikä uusi koti olisi Kangaslammin palvelukeskuksen jälkeen. Tarkoituksena on, että asiakkaat saadaan sijoitettua Varkauden alueelle tai muualle asiakkaan toiveesta.

Tilaisuudessa kysyttiin, voiko henkilöstölle maksaa lisää palkkaa Kangaslampi-lisää. Reetta Kettunen vastasi, että henkilöstön palkkaus perustuu tehtäväkohtaiseen palkkaan, jolloin samasta tehtävästä maksetaan sama palkka.

Tilaisuudessa tiedusteltiin yhteistöllisen asumisen lisäämisestä ja voisiko kartoituksen tästä tehdä uudestaan. Reetta Kettunen vastasi, että parin vuoden sisällä tehdyssä yhteisöllisen asumisen kartoituksessa ei löytynyt riittävästi tarvetta myöskään Kangaslammin alueella. Kartoitus tehtiin, koska tunnistettiin, että asunnot olisivat valmiina. Kartoituksen tuloksen jälkeen päätettiin, että keskitetään yhteisöllinen asuminen lähemmäs Varkauden keskustaa.

*Taloudelliset perustelut ja vaikutusten arviointi*

Useissa puheenvuoroissa vaadittiin avoimempaa kokonaisvaikutusten arviointia.

Osallistujat toivoivat selvitystä muun muassa:

- todellisista säästöistä,
- asiakkaiden siirtämisestä aiheutuvista kustannuksista,
- kuljetuskustannuksista,
- henkilöstövaikutuksista,
- lyhytaikaishoidon järjestämisestä
- vaikutuksista alueen palveluihin ja elinvoimaan.

Kritiikkiä esitettiin siitä, että päätöksenteossa painottuvat taloudelliset näkökulmat ihmisten hyvinvoinnin kustannuksella.

*Kehittämisehdotukset*

Keskustelussa esitettiin useita vaihtoehtoisia ratkaisuja palvelukeskuksen lakkauttamisen sijaan:

- Yksikön kehittäminen monipalvelukeskukseksi.

- Yhteisöllisen asumisen järjestäminen tiloissa.
- Lyhytaikaishoidon, kuntoutuksen tai omaishoidon tukipalvelujen lisääminen.
- Mielenterveys- ja vammaispalvelujen sijoittaminen kiinteistöön.
- Terveyspalvelujen kehittäminen esimerkiksi näytteenoton, vastaanottopalvelujen tai etälääkäripalvelujen avulla.
- Yhteistyön lisääminen kolmannen sektorin, kaupungin ja muiden toimijoiden kanssa.
- Mahdollisuuksien selvittäminen perhehoidon järjestämiseen kiinteistössä.

*Kiinteistö*

Tilaisuudessa käytettiin osallistujien joukosta puheenvuoro, jonka mukaan Varkauden kaupunki oli jättänyt kirjelmän hyvinvointialueelle, jonka mukaan kaupunki on ollut valmis neuvottelemaan kiinteistöön liittyvistä ratkaisuista ja mahdollisista poikkeusjärjestelyistä.

Kaupungin mukaan rakennuksella on edelleen käyttöikää jäljellä eikä sen tekninen kunto ole lakkauttamisen peruste.

Korostettiin tarvetta tarkastella kaikki vaihtoehdot ennen lopullisen päätöksen tekemistä.

*Vaikutukset alueen elinvoimaan*

Osallistujat nostivat esille palvelukeskuksen merkityksen Kangaslammin palveluverkostolle.

Pelkona on, että palvelukeskuksen lakkauttamisella olisi vaikutuksia muun muassa apteekin, muiden lähipalvelujen ja alueen vetovoiman säilymiseen.

Useissa puheenvuoroissa korostettiin, että Kangaslampi on aktiivinen kyläyhteisö, jonka palveluja tulisi kehittää eikä vähentää.

*Päätöksentekoprosessi*

Keskustelun aikana hyvinvointialueen edustajat korostivat, ettei asia ole kuulemistilaisuuden jälkeen vielä lopullisesti ratkaistu.

Oikaisuvaatimuksen johdosta asia valmistellaan uudelleen päätöksentekoon.

Tilaisuudessa esiin nousseet kysymykset ja näkökulmat luvattiin huomioida jatkovalmistelussa.

Uusi esitys viedään myöhemmin lautakunnan käsiteltäväksi, ja valmistelussa arvioidaan mahdollisia lisäselvitystarpeita.

*Yhteenveto*

Tilaisuudessa tuotiin laajasti esille huoli Kangaslammin palvelukeskuksen lakkauttamisen vaikutuksista asukkaisiin, omaisiin, henkilöstöön ja koko alueen elinvoimaan. Osallistujat vaativat perusteellisempaa vaikutusarviointia sekä vaihtoehtoisten ratkaisujen selvittämistä ennen lopullisen päätöksen tekemistä. Palvelujen kehittäminen ja lisääminen vaihtoehdoksi palvelujen vähentämiseen. Hyvinvointialueen edustajat totesivat asian etenevän uuteen valmisteluun ja päätöksentekoon, jossa tilaisuudessa esitetyt näkökulmat käydään läpi.

Muistio on hallintosihteerin tekemä tiivistelmä tilaisuuden äänitallenteen transkriptiosta.